

Hea lugeja,

meie ajakirjal Methis. *Studia humaniora Estonica*, mis asutati Tartu Ülikooli kultuuri- teaduste instituudi kirjanduse ja teatriteaduse õppetooli ning Eesti Kirjandusmuuseumi Eesti Kultuuriloolise Arhiivi koostööväljaandena, on praeguseks täitunud 12 tegevusaastat. Heas koostöös koostajate, toimetajate ja autoritega ning Tartu Ülikooli Kirjastusega oleme selle aja vältel välja andnud juba terve riulitäie ajakirja, kokku 18 köidet ja 23 numbrit, neist kolm on olnud rahvusvahelised ingliskeelsed numbrid. 179 autorit on neis avaldanud kokku 256 kirjutist. Arvestades Methise rahvusvahelist levi mitmesuguste andmebaaside kaudu, oleme suurt rõhku pannud pikematele ingliskeelsetele kokkuvõtetele, ingliskeelsete ajakirjade puhul aga põhjalikele kokkuvõtetele eesti keeles. Methise programmiliseks eesmärgiks on olnud ja jääb eesti humanitaarteaduste keele järjepidev nõudlik arendamine vastavalt rahvusvahelise teaduse nüüdisaegsele arengule. Eesti keel kõrgharidus- ja teaduskeelena on meie eesti keele ja kultuuri tuleviku küsimus.

Ajakiri Methis on üle-eestiline humanitaarteaduste ajakiri, selle ilmumine on saanud kuni 2018. aastani võimalikuks Haridus- ja Teadusministeeriumi riiklikele programmidele „Eesti keel ja rahvuskultuur“ ning „Eesti keel ja kultuurimälu“ I ja II. Tänu nendele jätkuprogrammidele avanes võimalus tööle võtta ajakirja ainuke palgeline töötaja, keele- ja tegevtoimetaja Kanni Labi, kelle nõudlikku ja keeletundlikku toimetajakäe all on ajakiri ilmunud alates 2014. aastast. Regulaarselt on toetanud ajakirja Tartu Ülikooli kirjastuskomisjon ja Eesti Kultuurkapital. Methise akadeemilist taset tunnustati 2017. aastal vastuvõtmisega rahvusvahelisse andmebaasi Scopus, eesmärgiks on jõuda registreerimiseni andmebaasis Social Sciences Citation Index / Arts & Humanities Citation Index.

Nende aastatega on muutunud paljudi. Üheks proovikiviks on olnud Eesti teadus-rahastussüsteemi pidev ümberkorraldamine. Methise erinumbrate kujunemise aluseks on olnud varasemate Eesti Teadusfondi grantide ning Haridus- ja Teadusministeeriumi sihtfinantseeritavate teadusteemade, seejärel personaalsete ja institutsionaalsete teadusprojektide (PUT-ide ja IUT-ide) uurimisteemad. Et anda ruumi ka projektide välistele kaastöödele, olid temaatiliste erinumbrate vahel vabanumbrid: iga kahe erinumbriga järel avaldasime vabanumbri.

Eesti teaduskorraldus on 2019. aastal taas radikaalselt muutumas: toimub üleminek Frascati süsteemile. Vastavalt „OECD Frascati käsiraamatu 2015“ (https://www.etag.ee/wp-content/uploads/2016/11/FrascatiManual2015_2ptk.pdf) teadus- ja arendustegevuse määratlusele ei võimalda uus HTM-i riiklik programm „Eesti keel ja kultuur digitaalajastul“ (2019–2027) ajakirjade väljaandmist enam toetada. Püüdes kohaneda, on muutuste tuules ka ajakiri Methis. Alates käesolevast aastast hakkavad seniste vabanumbrate artiklid ilmuma iga erinumbriga juures rubriigis VABAARTIKKEL (Varia Articles): igas erinumbris on selleks varutud kuni kolme vabateemalise artikli avaldamisruum.

Arvestades teaduse rahvusvahelisust on Methis avatud üha enam ka ingliskeelsetele erinumbratele ja väliskaastöödele, nii on ajakirja teiseks suuremaks uuenduseks senise Eesti kultuuri- ja teadusajakirjades (Akadeemia, Keel ja Kirjandus jt) kasutatava vormistuse asendamine nn Chicago stiiliga, mille ingliskeelne käsiraamat on kättesaadav veebis. Vastavalt Methise vajadustele kohandatud põhjalik eesti-keelne vormistusjuhend on alates 2019. aastast kättesaadav Methise kodulehel.

Mõtterikast lugemist ja head koostööd soovides

Marin Laak,
peatoimetaja